

Regizorul Dragoș Galgoțiu mărturisește într-un amplu interviu, acordat dramaturgului teatrului, scriitorul Visky András, că alegerea lui nu este întâmplătoare. Prin filiație este legat „de acest spațiu geografic-cultural în care există o sensibilitate adâncă, un patetism, o deriziune, o recunoaștere foarte specială a morții.”

Spațiul scenic (scenograf Andrei Both) provoacă și pregătește de la început atmosfera, starea spectacolului. O cabană de vânătoare, a Generalului. Podeaua, un plan înclinat, lucios. O sobă albă. Pe un perete închis la culoare, trofee, coarne albe de cerb. Celălalt perete din ferestre mari, care se luminează în crepuscul spre pădure. O pădure mâncată de carii, de boli ascunse, emană un aer otrăvitor, care-i învăluie și își pune stigmatul pe membrii societății de vânătoare. Toți sunt deopotrivă vânători și vânați. Întregul spectacol se desfășoară în oglindă. Se reflectă în podea, în pereți, în ferestre. Personajele au dublul lor: *Scriitorul – Dublul Scriitorului, Generăleasa – Dublul Generălesei* sau se reflectă în personaje pereche: *Primul Ministru – Al doilea Ministru; Prințul – Prințesa; Ana, bucătăreasa – Asamer, tăietorul de lemne*. Singur Generalul nu are pereche, dominator cu morgă, fals, estropiat. O societate elegantă, rece, arogantă și uneori melancolică, se animă în momente de bucurie euforică pentru a cădea în drama patetică, într-un balet perfect, cu muzica subtil aleasă: valsuri, tangou, Strauss, Schumann, dar și *Recviemul* de Mozart. Cuvântul alternează cu tăcerea, cu desenul coregrafic. Imaginea se decupează puternic într-o luminozitate stranie de griuri, mov, negru, cu câte o pată de roșu însângerat, gura și părul Generălesei. Adevărurile rostite capătă greutate. Spectacolul se desfășoară fluid și cu tensiune. *Generăleasa – Péter Hilda*, în mișcări ample alternează, cu expresivitate, masca tragică cu falsa euforie. Ea e cea care imprimă de la începutul reprezentației o anume vibrație enigmatică și terifiantă. O așteptare a răului inevitabil, care se va produce odată cu împușcarea și moartea Generalului. E însoțită în paralel și în oglindă de dublul ei, Varga Andreea. Dimény Áron – *Scriitorul* neliniștit și frământat, obsedat de moarte, secundat de *Dublul* său, Köllő Csongor. Cei doi miniștri, Molnár Levente și Sinkó Ferenc, cuplul eternilor intriganți de profesie. *Prințesa – M. Kántor Melinda*, delicată și fragilă, în tandem perfect cu *Prințul – Galló Ernő*, figuri desuete, într-o lume desuetă. *Ana, bucătăreasa – Györgyjakab Enikő* și *Asamer, tăietor de lemne – Salat Lehel* punctează viguros tensiunea erotică a spectacolului. Generalul, *Bíró József*, ciung, cu un picior înțepenit, cu privirea fixă, rece și rea, bolnav de cataractă se detașează într-un magistral rol de compoziție. Interpretarea regizorală în acord cu acuratețea decorului, cu costumele extrem de rafinate ale Doinei Levintza, susținută de performanțele actoricești, se armonizează într-un spectacol ale cărui imagini și gânduri-adevăruri te urmăresc mult timp după lăsarea cortinei.

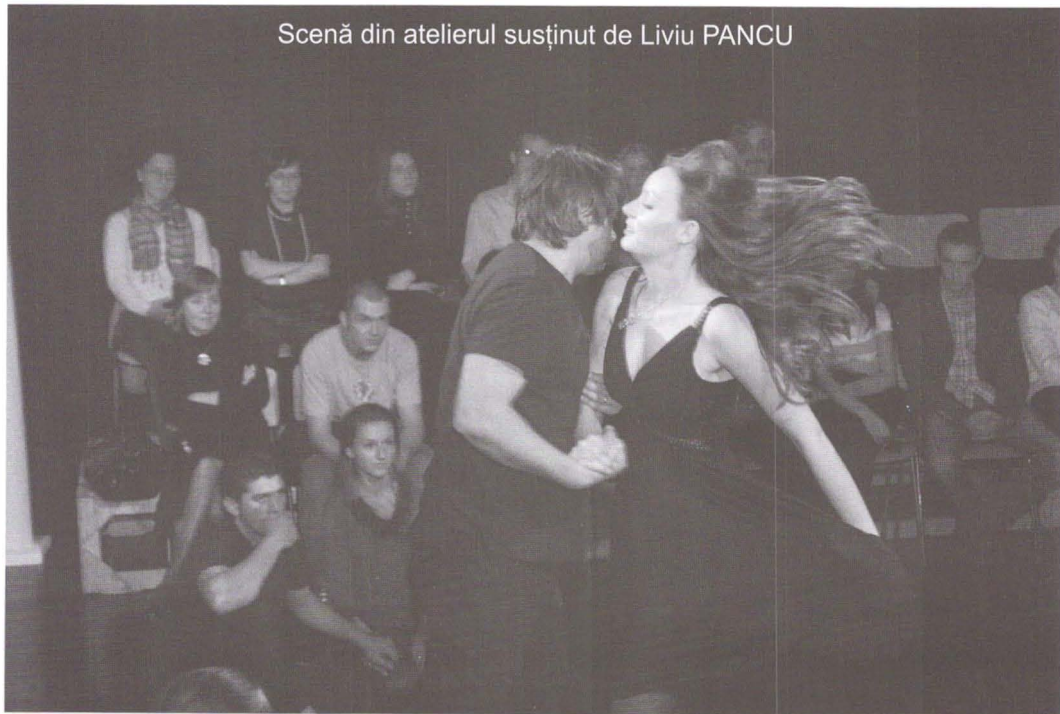
Credem totuși că spectacolul ar fi avut de câștigat, dacă regizorul, chiar cu prețul lipsei de fidelitate față de text, s-ar fi oprit la un singur final.

Teatrul Maghiar de Stat din Cluj – Societatea de vânătoare de Thomas Bernhard. Dramaturgia: András Visky. Light design și coloana sonoră: Dragoș Galgoțiu. Decorul: Andrei Both. Costumele: Doina Levintza. Regia: Dragoș Galgoțiu. Cu: Áron Dimény, Hilda Péter, József Bíró, Levente Molnár, Ferenc Sinkó, Ernő Galló, Melinda M. Kántor, Enikő Györgyjakab, Lehel Salat, Andrea Varga, Csongor Köllő. Data premierei: 2 februarie 2008.

pe care se proiectează imagini adecvate momentelor invocate de actori) se dilată cu spațiile periferice ale rampei până în stal; *spațiul auditiv*, aflat într-o interacțiune complicată cu cel vizual, învâluie expunerea coregrafico-muzicală a actorilor și a orchestrei; *spațiul kinestezic* capătă un rol preponderent datorită genului abordat – teatrul gestual, în coregrafia Mălinei Andrei. Comunicarea prin mișcări și dialog cântat ale interpreților – Filip Ristovski Risio și Ilinca Marche (îndrăgostiții – *Solomon și Sulamita*), este completată de evoluția exclusiv cinetică a Sandrei Mavhima (Ispita, Gelozia, Soarta, Implacabilul). Spațiul astfel creat este o *heterotopie foucault-iană*, deoarece are puterea de a aduna, pe același loc real, mai multe spații care, uneori, datorită datelor lor temporale, par incompatibile (inserțiuni din heterotopiile orânduirii antice din vechiul Ierusalim și din realitatea contemporană, imaginile viilor din En-Ghedi, povârnișurile Muntelui Galaad, prezența și prestația *live* a muzicii compusă de Sylvain Gouvernaire și executată de Grupul IRIS), coexistând, totodată, cu fragmentarea timpului. Interpreții reformulează simbolistica spațiului eclectic, prin reinventarea și exploatarea acestuia. Spațiul artistic astfel creat, în strânsă legătură cu trăsăturile persoanelor și ale puținelor obiecte simbolice, arhetipale (lada de zestre, sfeșnice, giulgiul, ciorchinele de struguri, cartea – Sfânta Scriptură) capătă valențele unui spațiu nou, modern, recognoscibil.

- Independent de voința și obiectivul global al montării franceze, interpreții variantei Teatrului Scena din Târgu Mureș ne prezintă instrumentele de lucru folosite în munca de creație actoricească. Atelierul susținut de Liviu Panu și-a propus prezentarea și susținerea unor mecanisme tehnice actoricești, cu ajutorul unui grup de studenți de la Universitatea de Artă Teatrală din urbe, alături de două persoane alese din public (accidental, una dintre ele a fost, în seara reprezentației, tocmai

Scenă din atelierul susținut de Liviu PANCU

Ilinca Marche, prilej de comparație a școlii românești și franceze de teatru). Improvizația se mulează, după instrumentarul folosit, pe structura *Cântării Cântărilor*. *Work-shop*-ul interactiv, pe muzica lui Mihai Sorohan, instrumentat de Imre Vizi, s-a desfășurat în sala minusculă din Bastionul Croitorilor din Cetatea Medievală din Târgu Mureș, oferind publicului șansa cunoașterii procesului de creație teatrală. Spațiul scenic diferă prin folosirea cu prisosință a spațiului personal, *proxematic*, în vederea exprimării pragmatice a relațiilor interumane. Aici, spațiul energiilor proprii, care se formează în jurul fiecăruia ca o sferă imaginară, inaccesibil altora și sacrosant, în ultimă instanță, se intersectează reciproc cu ale altora, devenind accesibil și cognoscibil. Spulberarea sferelor duce la sensibilizarea privitorilor, astfel încât fluxurile de energii emise de interpreți să fie captate de spectatori. Corolarul atelierului este gemația dintre căldura textului biblic – recitat excelent de actorul Rudi Moca – muzica de efect, mișcarea coregrafată de Cristina Lușan și emanația de energii și sentimente a grupului de interpreți.

Forța cuvântului (biblic), frumusețea muzicii, magia dansului contemporan, miracolul teatrului, vraja dragostei sunt doar câțiva factori esențiali, hotărâtori, în crearea celor două spectacole teatrale inedite, care, iată, au intrat într-un fertil dialog despre diferitele modalități posibile de a recepta, interpreta și transmite esența minunatului text al *Cântării Cântărilor*.

Andreea DUMITRU

Râsul lui Kafka la Sfântu Gheorghe

În timp ce alte festivaluri din țară încă mai bâjbâie în căutarea unui profil, Teatrul „Andrei Mureșanu” din Sfântu Gheorghe și-a fixat unul, fără să stea prea mult pe gânduri. TAMper2 s-a născut din ambiția tânărului actor-manager Florin Vidamski de a vorbi despre o singură comunitate – aceea a publicului – acolo unde alții preferă să vadă doar două comunități etnice izolate în propriul lor context cultural.

TAMper2 nu mizează, precum atâtea alte serbări teatrale, pe competiție și ierarhii contestabile, ci pe ideea mult mai profitabilă de *întâlnire* și dialog. Doi regi-zori se „duelează” elegant, cu spectacole din panoplia proprie, dar și cu arte poetice dezvăluite... colocvial, într-un climat de așteptări și exigențe creat de reputația numelui lor. Pe scurt, în 2007, protagoniștii primei ediții a TAMper2 au fost Radu Afrim și mult mai celebrul (la acea dată) Árpád Schilling. În 2008, timp de cinci zile (16–20 septembrie), s-au „acomodat” pe aceeași scenă spectacolele **Gianinei Cărbunari** și ale mai puțin cunoscutului regizor maghiar **Bodó Viktor**. Dacă organizatorii trebuie să fi simțit deja limitele ideii lor de festival (inevitabil, nu orice spectacol poate fi adus la Sfântu Gheorghe, unde oferta spațiilor de joc e... câtă e), s-ar putea ca, până la urmă, și aceste constrângeri să funcționeze în avantajul lor, obligându-i să-și lărgească aria de căutare (regizori cât mai inventivi, neconvenționali) și să prospecteze potențialul teatral al orașului, în căutare de spații și scene până atunci impracticabile. Într-un fel, cam așa s-a petrecut la recenta ediție, când, în ciuda frigului pătrunzător, **Sado-Maso Blues Bar** a fost adaptat pentru curtea